

DOI <https://doi.org/10.32405/2308-3778-2024-28-1-76-86>

УДК 37.018.1.02+373.2.02]:004.85

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0452-4835>

Світлана Васильєва,

кандидат педагогічних наук,

Інститут проблем виховання НАПН України,

м. Київ

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1681-0601>

Вікторія Луценко,

Інститут проблем виховання НАПН України,

м. Київ

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНШОМОВНОГО ЦИФРОВОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті висвітлено актуальність і затребуваність вивчення особливостей функціонування іншомовного цифрового середовища в закладі дошкільної освіти (ЗДО), яке забезпечує педагогічну підтримку батьків дітей дошкільного віку дидактичними матеріалами.

Мета статті полягає у висвітленні особливостей функціонування цифрового іншомовного середовища в закладі дошкільної освіти.

Під час наукового пошуку застосовано комплекс методів: бібліографічний, аналізу й синтезу задля вивчення психолого-педагогічної літератури, спостереження, анкетування з метою виявлення та визначення особливостей функціонування іншомовного цифрового середовища в закладі дошкільної освіти.

У результаті дослідження: встановлено загальну потребу батьків в іншомовному розвитку дітей дошкільного віку на основі вивченого досвіду функціонування гуртків англійської мови в закладах дошкільної освіти.

Визначено функції (комунікаційну, інформаційну, розвивальну, творчу, координувальну) іншомовного цифрового середовища закладу дошкільної освіти в межах Концепції виховання дітей та молоді в цифровому просторі (2021).

Надано уваги змістовому, організаційному, технологічному компонентам іншомовного цифрового середовища в закладі дошкільної освіти. До заявлених компонентів обрано інформативно-цільовий, процесуальний, контрольний-оцінний критерії; прогностичний, комунікаційний, діяльнісний критерії; модульний, зовнішній і внутрішній критерії та схарактеризовано їхні показники.

Закцентовано на готовності педагогів до спільного перебування в іншомовному цифровому середовищі закладу дошкільної освіти, що передбачає суголосність цілей, намірів, можливостей, дій, які створюють цілісність освітнього процесу між усіма педагогами.

Розглянуто підтримку на державному рівні функціонування іншомовного середовища в закладі дошкільної освіти в межах проекту закону «Про застосування англійської мови в Україні» від 20.07.2023 року № 9432.

Висвітлені функції (комунікаційна, інформаційна, розвивальна, творча, координувальна); складники (змістовий, організаційний, технологічний компоненти); готовність педагогів до спільного перебування в іншомовному цифровому середовищі ЗДО, потреба уведення до Базового компоненту дошкільної освіти інваріативного складника, до якого внесено освітній напрям «Мовлення дитини. Англійська мова», та здійснення відповідних кроків, що сприятимуть реалізації означеного напрямку в умовах ЗДО та визначатимуть специфіку функціонування іншомовного цифрового середовища в ЗДО.

Ключові слова: діти дошкільного віку, заклад дошкільної освіти (ЗДО), іншомовне цифрове середовище, педагоги, педагогічна підтримка батьків, цифрове освітнє середовище, цифровий освітній контент.

© Світлана Васильєва, Вікторія Луценко, 2024

Вступ. Нині педагоги закладів дошкільної освіти (ЗДО) звертаються до цифрового освітнього середовища (ЦОС) як системи, у якій задіяні на інформаційному рівні дорослий і дитина в ролі учасників освітньої-виховної взаємодії з метою розвитку особистості за врахування її вікових і психофізіологічних особливостей. Створення в ЗДО іншомовного цифрового середовища (ІЦС) як підсистеми, яка забезпечує іншомовний розвиток дітей дошкільного віку – здатності до іншомовного аудіювання, діалогічного й монологічного мовлення, передбачає оволодіння педагогами комплексною методикою оцінки цифрового освітнього середовища для забезпечення батьків дітей раннього та дошкільного віку дидактичними матеріалами, цифровими засобами, іншомовними цифровими дидактичними матеріалами, що у своїй сукупності забезпечують педагогічну підтримку батьків з іншомовного розвитку дітей. Поряд із цим створення в ЗДО іншомовного цифрового середовища визначає вміння педагогів розпоряджатися часом, котрий потрібен для розроблення тематичних дидактичних кейсів, у яких іншомовні цифрові дидактичні матеріали наповнені дидактичним потенціалом, що сприятиме іншомовному розвитку дітей.

Дослідження цифрового освітнього середовища в ЗДО, у якому має бути іншомовне цифрове середовище, констатує невичерпні можливості керівників діючих гуртків іноземної мови до використання іншомовного цифрового освітнього контенту за авторськими (власними) методиками, які зберігаються та майже не висвітлені в друкованих або цифрових контентах, що стверджує, з одного боку, використання можливостей цифрового середовища взагалі та цифрового освітнього середовища, у якому іншомовний цифровий освітній контент обрано з метою розвитку в дітей здатності до іншомовного слухання й говоріння, з іншого – підтверджує особисте використання педагогами вже апробованих іншомовних цифрових контентів, що розширює досвід їхнього використання та передбачає його поширення. Водночас маємо факти розроблення іншомовних цифрових освітніх контентів (ЩОК), що привнесені до авторських методик вчителів з англійської мови – керівників гуртками, що становить цінність і вагомість для їхньої освітньої діяльності, висвітлює суб'єктивне бачення процесу перебування дітей дошкільного віку в іншомовному цифровому середовищі.

До питання мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку зверталися в наукових дослідженнях А. Богуш, О. Бойко, К. Крутій, С. Соколовська та ін. [3; 4; 6; 14]. У наукових працях (Л. Артемова, В. Любива, Г. Матюха, Л. Мацепура, І. Мордоус, Т. Шкваріна) висвітлено процес навчання дітей іноземної мови [1; 7; 8; 9; 10; 15]. Так, Л. Артемовою та Н. Мельник вивчено об'єктивно наявне іншомовне середовище; освітнє іншомовне комунікативне середовище, яке здатне: сприяти моделюванню комунікативно спрямованих

дій, моделюванню змісту, що зумовлюється завданнями вправ, занять; формуванню механізмів іншомовного спілкування [1]. Дотримання дидактичних і методичних принципів проаналізовано в дослідженні В. Редько; віртуально-навчальне іншомовне середовище, що забезпечує віртуальну педагогічну взаємодію учасників освітнього процесу, розглянуто Р. Павлюк [13; 11]. Водночас аналіз наукових розвідок дозволяє вести мову про актуальність і затребуваність вивчення особливостей функціонування іншомовного цифрового середовища в закладі дошкільної освіти, яке забезпечує педагогічну підтримку батьків дітей дошкільного віку дидактичними матеріалами.

Мета і завдання. Мета статті полягає у висвітленні особливостей функціонування цифрового іншомовного середовища в закладі дошкільної освіти. Завданнями статті є: означити потреби батьків дітей раннього та дошкільного віку в іншомовному розвитку дітей дошкільного віку, які впливають на процес формування іншомовного цифрового середовища в ЗДО; визначити комунікаційну, інформаційну, розвивальну, творчу, координаційну функції іншомовного цифрового середовища; розглянути цифровий іншомовний освітній контент за врахування компонентів моделювання змісту; розкрити компоненти іншомовного цифрового середовища на основі відповідних критеріїв і показників; висвітлити критерії готовності вихователів до спільного перебування в іншомовному цифровому середовищі ЗДО з дітьми дошкільного віку й керівниками гуртків іноземної мови, що усукупнено формують специфіку функціонування іншомовного цифрового середовища в ЗДО.

Методи дослідження. Під час наукового пошуку застосовано комплекс методів: бібліографічний, аналізу й синтезу задля вивчення психолого-педагогічної літератури (теоретичні), спостереження, анкетування (емпіричні) у базових ЗДО м. Києва, м. Житомира з метою виявлення та визначення особливостей функціонування іншомовного цифрового середовища в закладі дошкільної освіти.

Результати дослідження. Результати наукового дослідження визначили наявність потреби батьків у навчанні дітей іноземної мови (англійської) в умовах ЗДО, зокрема гуртка англійської мови; потреби в індивідуальному спілкуванні з учителем, що зумовлено інтересом до результатів навчання власної дитини, їхніх проявів у різних спеціально створених і життєвих ситуаціях, які виникають у домашніх умовах. Потреба батьків у підтримці та продовженні освітнього процесу, який передбачає іншомовний розвиток дітей удома, сформована, потребує задоволення, що створює умови для залучення дітей і батьків у іншомовне цифрове середовище, міру якого обирає вчитель англійської мови – керівник гуртка. Батьки дітей дошкільного віку ознайомлені з БКДО в Україні (варіативна складова, освітній напрям «Мовлення дитини. Іноземна мова»), статутами ЗДО (базових), у яких

уточнені умови функціонування гуртків іноземної мови з огляду на накази й розпорядження директора ЗДО; мають уявлення про цифрове середовище, іншомовний цифровий контент, його використання у вигляді готової продукції (відеозаняття, відеогра, відвідування сайтів, які пропонують вивчення англійської мови відповідно до рівнів володіння нею) [2]. Потреба в оцінці іншомовного контенту в батьків сформована на початковому рівні, що зумовлено браком часу, довірою до педагога, незнанням англійської мови; критеріями вибору іншомовного цифрового контенту для батьків є вік дітей, яскравість зображення, відомі герої казки або гри, використання готових для виконання ігрових завдань, дистанційне аудіювання, візуально-зображувальна наочність, дидактичні матеріали, які демонструються під час відеогра, іншомовні цифрові дидактичні матеріали, які обрано фрагментарно. Водночас батьки зацікавлені в отриманні консультативного спілкування, зміст якого має розкрити критерії й показники для оцінки іншомовного цифрового освітнього контенту з метою здійснення його доцільного вибору, розуміння й використання задля іншомовного розвитку дітей в іншомовному цифровому середовищі родини. Педагогічну підтримку батьки уявляють як систематичне, послідовне (участь, захист інтересів, прийняття поглядів батьків) урахування індивідуальних можливостей дитини до іншомовного слухання й говоріння педагогом, що сприятиме іншомовному розвитку дітей в умовах ЗДО та вдома. Прояви бажання батьків до спільного створення іншомовного цифрового середовища в умовах ЗДО залишаються на початковому рівні, що спричинено відсутністю, на наш погляд, зворотного зв'язку з родинами дітей дошкільного віку із цього питання, пасивною участю всіх педагогів ЗДО в такому процесі, зосередженням відповідальності за створення цифрового іншомовного середовища в ЗДО на керівникові гуртка іноземної мови та вихователів-методисту. Констатуємо загальну потребу батьків в іншомовному розвитку дітей дошкільного віку, підтримку іншомовного розвитку дітей в ЗДО на рівні законодавчих документів МОН України, проаналізувавши вивчений досвід функціонування гуртків англійської мови в ЗДО, визначили доцільним висвітлення особливостей функціонування іншомовного цифрового середовища в ЗДО за умови наявності в закладі гуртка іноземної мови та відповідно його керівника – вчителя англійської мови [12].

З огляду на функції (комунікаційну, інформаційну, розвивальну, творчу, координувальну, контрольну-аналітичну) цифрового освітньо-виховного середовища закладу освіти, про які зазначено в Концепції виховання дітей та молоді в цифровому просторі, іншомовне цифрове середовище в ЗДО має діяти та потребує динамічного розвитку у зв'язку з розширенням тематики занять, типів ігор, вправ, існуванням моніторингового дослідження, що вивчається вчителем упродовж навчального року (контрольно-аналітична функція) [5]. Комунікаційна функція іншомовного цифрового середовища в ЗДО підкріплена єдиною

метою здійснення освітнього процесу, освітньо-виховною взаємодією, увагою до пізнавальної, художнього-естетичної, мовленнєвої активностей, формуванням потреби в дітей до спілкування іноземною мовою, розвитком психічних процесів, які задіяні в слуханні, діалогічному й монологічному мовленні. Злагоджена підтримка педагогів ЗДО, дії керівника гуртка й батьків, активна участь у створенні тематичних дидактичних кейсів для іншомовного розвитку дітей дошкільного віку сприятимуть наповненню кейсів іншомовним цифровим освітнім контентом відповідно до віку дітей, що є змістовим забезпеченням іншомовного цифрового середовища ЗДО, до створення якого мають бути залучені і батьки. Його відкритість і доступність для використання розширює тематику освітнього процесу в домашніх умовах, забезпечує педагогічну підтримку батьків, що виявляється в можливості співдіяти з дитиною – увійти до іншомовного цифрового контенту за відповідним посиланням, обрати вид діяльності, слухати та промовляти, маючи правильний приклад для аудіювання й мовлення певний час (інформаційна, розвивальна функції). Авторські напрацювання вчителів англійської мови – керівників гуртків іноземної мови, в основі яких особистий вибір методик, прийомів, цифрових дидактичних матеріалів, презентацій, відеозанять, відеоігор, консультацій для батьків, вимагають координування з власними тематичними дидактичними кейсами, які можуть бути відкритими або закритими для користування педагогами, батьками. Відкритість спонукає до оформлення авторського свідоцтва про право на твір, авторську розробку, які є оригінальними, що має бути визнаним передусім автором. Поєднання авторських розробок з обраними в цифровому середовищі іншомовними цифровими освітніми контентами значною мірою має бути підтримано авторським правом на твір, у якому сам автор указує на розробку чи то змісту дидактичних матеріалів, чи візуально-зображувальної наочності, іншої оригінальної розробки та використаний новий цифровий освітній контент (творча, координувальна функції). Оригінальність авторських розробок сформує ціннісний аспект іншомовного цифрового середовища в ЗДО, сприятиме поширенню педагогічного досвіду серед учителів іноземної мови, які опікуються розширенням власного досвіду використання методик, прийомів, способів навчання дітей саме дошкільного віку.

Іншомовний цифровий освітній контент (зміст) зумовлений цілями навчання іноземної мови, які визначає вчитель-керівник гуртка та вихователь, змістом діяльності всіх учасники освітнього процесу, обраними єдиними дидактичними і методичними принципами, як-от: доступності, варіативності, науковості, наступності, комунікативної доцільності і т. ін. До того ж за врахування типів, видів, кількості вправ і завдань, які підтримують зміст навчання, часових меж виконання вправ, програвання ігор, кожен педагог обирає механізми спілкування з дітьми самостійно відповідно до видів мовленнєвої діяльності. Ураховуючи

компоненти моделювання змісту, визначені В. Редько, що характеризують оволодіння іншомовним спілкуванням як комплексною діяльністю, увага має зосереджуватися на методах, формах і видах навчальної діяльності задля оволодіння аудіюванням та діалогічними, монологічним мовленням на загальнодидактичних, методичних критеріях вибору іншомовного цифрового дидактичного матеріалу [13].

З огляду на базові компоненти цифрового освітньо-виховного середовища закладу освіти, зосередимо увагу на змістовому компоненті іншомовного цифрового середовища в ЗДО, до якого виокремлено інформативно-цільовий критерій, що розкриває завдання, методи, форми іншомовної діяльності дітей дошкільного віку; сучасність, актуальність, різноманітність іншомовного контенту, його інформативність, тематичну орієнтованість, лексичну наповнюваність. Процесуальний критерій з'ясовує мовленнєві вміння в дітей, їхню здатність до аудіювання, діалогічного й монологічного мовлення; спонукає до комунікації та дії в іншомовному соціальному середовищі; сприяє вмінню розуміти завдання, умови гри, планувати власну діяльність, діяти рідною та відповідно іноземною мовами; формує вміння взаємодіяти з дорослими під час означеного спілкування. Контрольно-оцінний критерій установлює види, форми, засоби контролю й корекції результатів іншомовної діяльності дітей. Названі критерії та їхні показники дозволять педагогам і батькам дітей дошкільного віку *обирати* іншомовний цифровий освітній контент з маси іншомовних, що заявлені в цифровому середовищі нині, створять іншомовне цифрове середовище в закладі дошкільної освіти. Організаційний компонент іншомовного цифрового середовища в ЗДО визначає прогностичний критерій, який містить формулювання близьких і далеких цілей, вибір інформаційної основи для іншомовної діяльності дітей, ухвалення рішень; комунікаційний критерій розкриває засоби, способи спілкування між учасниками освітнього процесу, педагогічний супровід батьків у створенні іншомовного цифрового середовища в домашніх умовах; діяльнісний критерій установлює заходи, що об'єднують учасників освітнього процесу в іншомовному цифровому середовищі ЗДО, здійснення інформаційного забезпечення педагогів і батьків, упровадження іншомовних цифрових навчальних контентів в освітній процес в умовах родини. Технологічний компонент іншомовного цифрового середовища встановлює модульний критерій, що визначає існування та використання модулів (зокрема й технологій аудіювання, діалогічного й монологічного мовлення для дітей дошкільного віку) з метою проєктування іншомовного цифрового середовища; досвід використання іншомовних контентів, наявність авторського права на оригінальну розробку (методику, іншомовний цифровий контент, літературний твір); зовнішній критерій з'ясовує управління іншомовним цифровим середовищем у ЗДО зовнішніми системами (управління освіти, департамент освіти); внутрішній критерій вимірює якісні характеристики

функціонування іншомовного цифрового середовища в ЗДО засобами моніторингових досліджень, що координуються внутрішньою системою забезпечення якості освіти в ЗДО.

Особливість функціонування іншомовного цифрового середовища в ЗДО, на наш погляд, полягає в готовності педагогів до спільного перебування в іншомовному цифровому середовищі ЗДО, котре передбачає суголосність цілей, намірів, можливостей, дій, що створюють цілісність освітнього процесу між усіма педагогами. Мова йде про спільні цілі, що підтримані однаковою тематикою занять, ігор, загальним застосуванням демонстраційного, цифрового дидактичного матеріалу, іншомовного цифрового дидактичного матеріалу, що уможливорює створення асоціативних зв'язків між контентами, які сприймає дитина рідною й іноземною мовами; перебування дітей дошкільного віку в розвивальному середовищі групової кімнати під час занять гуртка іноземної мови та вихід зі знайомого оточення до іншомовного соціального середовища під час природних і штучно створених педагогами ситуацій, що наповнює дитячий досвід використання іноземних слів відповідно до ситуацій (до прикладу: привітання, прощання, дій із предметами в навколишньому середовищі). Варіативність, доступність змісту, що використовується педагогами рідною та іноземною мовами, розширює сприймання дітей, впливає на процеси аудіювання, опанування діалогічним і монологічним мовленням.

Готовність вихователів ЗДО до спільного перебування в іншомовному цифровому середовищі ЗДО визначаємо за пізнавальним, емоційно-вольовим, процесуальним критеріями, які є доцільними в ситуації, коли вихователі не володіють іноземною мовою або мають базовий рівень. До пізнавального критерію визначено такі показники: педагоги мають уявлення про іншомовне цифрове освітнє середовище в ЗДО та в домашніх умовах, що складає 60 % від опитаних респондентів після здійсненого анкетування; аналізують, порівнюють та критично оцінюють достовірність і надійність джерел даних, інформації й іншомовного цифрового освітнього контенту, зокрема й за перекладом рідною мовою 30 % педагогів із загальної кількості базових ЗДО; оцінюють іншомовний цифровий освітній контент, поданий українською мовою, 30 % вихователів. Емоційно-вольовий критерій виявляє інтерес вихователів до співдії з батьками в спільному іншомовному цифровому освітньому середовищі, що складає 20 % ствердних відповідей; позитивну налаштованість до комунікації з родинами вихованців та керівником гуртка іноземної мови визначають 60 % педагогів; осмислене сприймання спільного процесу вибору тематик занять, вправ, ігор з метою використання дидактичних можливостей ЦОК в умовах ЗДО та родини – 40 % опитаних респондентів. До процесуального критерію віднесено такі показники: педагоги беруть активну участь у побудові ПС у ЗДО (20 % педагогів із загальної кількості в базових ЗДО), де визначна роль відводиться створенню, поширенню та збереженню іншомовного

цифрового освітнього контенту в різних форматах з належним визнанням авторського права; здійснюють обмін досвідом, реалізують спільні заходи, поширюють кращі іншомовні цифрові освітні практики в співдії з керівником гуртка іноземної мови та батьками 10 % вихователів; беруть участь у супроводі впровадження ЩОК в освітній процес дітей дошкільного віку в домашніх умовах 20 % педагогів. Зазначені показники у відсотковому співвідношенні висвітлюють характеристики початкового й достатнього рівнів готовності педагогів до спільного перебування в іншомовному цифровому середовищі, що спонукає до знаходження шляхів для формування їхнього свідомого сприймання ситуації, що затребувана часом, зокрема інтеграцією до європейського простору, означення педагогічних умов, які потребують виваженого, поступового використання англійської мови педагогами в освітньому процесі для дітей за освітньої діяльності керівника гуртка англійської мови в ЗДО.

Обговорення. Проєкт закону «Про застосування англійської мови в Україні» від 20.07.2023 року № 9432 підтримано Гуманітарним комітетом Верховної ради України. У документі зазначено про обов'язкове використання англійської мови в освітньому процесі для дітей раннього, молодшого й середнього дошкільного віку та обов'язкове вивчення англійської мови дітьми старшого дошкільного віку в закладі дошкільної освіти (стаття 8, пункт 1, підпункти 1; 2) [12]. Така підтримка на державному рівні функціонування іншомовного середовища в ЗДО висвітлює потребу уведення до БКДО інваріативного складника, до якого внесено освітній напрям «Мовлення дитини. Англійська мова», що спонукає до розроблення науково-методичного супроводу, в основі якого лежать відповідні чинні програми розвитку, парціальні програми; сприяє розширенню мережі ЗДО з гуртками англійської мови. З'являється можливість використання іншомовних цифрових освітніх контентів в освітньому процесі для дітей дошкільного віку не тільки керівниками гуртків, а й вихователями. Таким чином, іншомовне цифрове середовище ЗДО перебуватиме в дії, розвиткові під впливом зовнішніх систем, які уможливають його функціонування, підтримку.

Висновки. Розглянуто особливості іншомовного цифрового середовища в ЗДО, до яких віднесено: функції (комунікаційну, інформаційну, розвивальну, творчу, координувальну, контрольну-аналітичну); складники (змістовий, організаційний, технологічний компоненти); готовність педагогів до спільного перебування в іншомовному цифровому середовищі ЗДО, що передбачає суголосність цілей, намірів, можливостей, дій, які створюють цілісність освітньо-виховного процесу між усіма педагогами; установлено потребу введення до БКДО інваріативного складника, до якого внесено освітній напрям «Мовлення дитини. Англійська мова» та відповідні кроки, що сприятимуть реалізації

означеного напрямку в умовах ЗДО.

Список використаних джерел

1. Артемова Л. В., Мельник Н. І. Двомовне середовище як засіб інтеграції дітей у іншомовну реальність. Гуманізація навчально-виховного процесу. 2022. № 2(102). С.109-123. [https://doi.org/10.31865/2077-1827.2\(102\)2022.274886](https://doi.org/10.31865/2077-1827.2(102)2022.274886)
2. Базовий компонент дошкільної освіти. 2021. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf (дата звернення 24.07.2023).
3. Богуш А. М. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років : монографія. Київ : Слово, 2004. 376 с.
4. Бойко О. В. Формування мовленнєвої активності дітей старшого дошкільного віку в процесі навчання англійської мови : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08. Маріуполь, 2008. 239 с.
5. Концепція виховання дітей та молоді у цифровому просторі. 2021. URL: (<https://ipv.org.ua/wp-content/uploads/2021/08/Kontseptsiia-vykhovannia-ditey-ta-molodi-v-tsyfrovomu-prostorii.pdf>) (дата звернення 24.07.2023).
6. Крутій К. Л. Технологія діяльнісного підходу до навчання мови і розвитку мовлення дітей дошкільного віку. *Дошкільна освіта*. 2005. № 4. С. 35-47.
7. Любива В. В. До проблеми формування іншомовної фонетичної компетенції дітей дошкільного віку. *Вісник післядипломної освіти. Серія Педагогічні науки*. 2021. Вип. 15(44). С.179-192.
8. Матюха Г.В. Методика формування у старших дошкільників умінь усного спілкування англійською мовою : дис. ... канд. пед. наук :13.00.02. Мелітополь, 2008. 240 с.
9. Мацепура Л.Л. Формування та розвиток правильної іншомовної звуковимови в дітей дошкільного віку. *Філологічні студії. Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету*. 2012. Вип. 7(2). С. 284-292.
10. Мордоус І. О., Рога В. Г. Основи розвитку у старших дошкільників іншомовного лексичного фонду засобами предметного малювання. *Освітній дискурс. Збірник наукових праць Національного педагогічного університету ім. Михайла Драгоманова*. 2019. Вип. 11(3). С. 98-110.
11. Павлюк, Р. О. Віртуально-навчальне іншомовне середовище освітніх систем сучасного інформаційного суспільства. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/6300/1/R_Pavliuk_monograph_FMLD_PI.pdf (дата звернення 24.07.2023).
12. Проект закону України «Про застосування англійської мови в Україні» № 9432 від 20 07.2023 р. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/pubFile/1854364> (дата звернення 24.07.2023).
13. Редько В. Г. Дидактична сутність освітнього іншомовного комунікативного середовища як засобу компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти. *Український педагогічний журнал*. 2020. № 4. С. 109-117.
14. Соколовська С. В. Особистісно-орієнтований підхід у навчанні іноземної мови дітей шостого року життя : автореф. дис. ... канд. пед. наук :13.00.08. Київ, 2005. 21 с.
15. Шкваріна Т. М. Англійська мова для дітей дошкільного віку. Програма. Методичні рекомендації. Київ : Шкільний світ, 2008. 112 с.

References

1. Artemova, L. V., & Melnyk, N. I. (2022). Dvovovne sere dovyshe yak zasib inte hratsii ditei u inshomovnu realnist [Bilingual environment as a means of children's integration in another language reality]. *Humanizatsiia navchalno-vykhovnoho protsesu*, 2(102), 109-123. [https://doi.org/10.31865/2077-1827.2\(102\)2022.274886](https://doi.org/10.31865/2077-1827.2(102)2022.274886)
2. *Bazovyi komponent doshkilnoi osvity* [Basic component of preschool education]. (2021). Retrieved from https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
3. Bohush A. M. (2004). *Movlenniievi rozvytok ditei vid narodzhennia do 7 rokiv* [Speech development of children from birth to 7 years]. Kyiv: Slovo.

4. Boiko, O. V. (2008). *Formuvannia movlennievoi aktyvnosti ditei starshoho doshkilnoho viku v protsesi navchannia anhliiskoi movy* [Formation of speech activity of senior preschoolers in the process of learning English] (PhD dissertation, Mariupol).
5. *Kontsepsiia vykhovannia ditei ta molodi u tsyfrovomu prostori* [The concept of raising children and youth in the digital space]. (2021). Retrieved from (<https://ipv.org.ua/wp-content/uploads/2021/08/Kontsepsiia-vykhovannia-ditey-ta-molodi-v-tyfrovomu-prostori.pdf>) (data zvernennia 24.07.2023).
6. Krutii, K. L. (2005). Tekhnolohiia diialnisnoho pidkходу do navchannia movy i rozvytku movlennia ditei doshkilnoho viku [Technology of the activity approach to language learning and speech development of preschoolers]. *Doshkilna osvita*, 4, 35-47.
7. Liubyva, V. V. (2021). Do problemy formuvannia inshomovnoi fonetychnoi kompetentsii ditei doshkilnoho viku [Towards the problem of formation of foreign language phonetic competence of preschoolers]. *Visnyk pisladyplomnoi osvity. Seriia Pedagogichni nauky*, 15(44), 179-192.
8. Matiukha, H. V. (2008). *Metodyka formuvannia u starshykh doshkilnykiv umin usnoho spilkuvannia anhliiskoiu movoiu* [Methodology of formation of oral communication skills in English of senior preschoolers] (PhD dissertation, Melitopol).
9. Matsepura, L. L. (2012). Formuvannia ta rozvytok pravylnoi inshomovnoi zvukovymovy v ditei doshkilnoho viku [Formation and development of pre-schoolers' correct sound pronunciation of foreign language]. *Filolohichni studii. Naukovi visnyk Kryvorizkoho derzhavnogo pedagogichnoho universytetu*, 7(2), 284–292.
10. Mordous, I. O., & Roha, V. H. (2019). Osnovy rozvytku u starshykh doshkilnykiv inshomovnoho leksychnoho fondu zasobamy predmetnoho maliuvannia [Basics of development of foreign language lexical fund in older preschoolers by means of object drawing]. *Osvitnii diskurs. Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoho pedagogichnoho universytetu im. Mykhaila Drahomanova*, 11(3), 98–110.
11. Pavliuk, R. O. (2011). *Virtualno-navchalne inshomovne seredovyshe osvitychiv system suchasnoho informatsiinoho suspilstva* [Virtual learning foreign language environment of educational systems of the modern information society]. Retrieved from https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/6300/1/R_Pavliuk_monograph_FMLD_PI.pdf (data zvernennia 24.07.2023).
12. *Proiekt zakonu Ukrainy «Pro zastosuvannia anhliiskoi movy v Ukraini»* [Draft Law of Ukraine “On the Use of the English Language in Ukraine”]. (2023). No. 9432, July 20. Retrieved from <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/pubFile/1854364> (data zvernennia 24.07.2023).
13. Redko, V. H. (2020). Dydaktychna sutnist osvitnoho inshomovnoho komunikativnoho seredovyscha yak zasobu kompetentnisno oriietovanoho navchannia inozemnykh mov u zakladakh zahalnoi serednoi osvity [Didactic essence of the educational foreign language communicative environment as a means of competence-oriented teaching foreign languages in institutions of general secondary education]. *Ukrainskyi pedagogichnyi zhurnal*, 4, 109–117.
14. Sokolovska, S. V. (2005). *Osobystisno-oriietovanyi pidkhid u navchanni inozemnoi movy ditei shostoho roku zhyttia* [Person-oriented approach in teaching foreign language to children in the sixth year of life] (Dissertation Abstract, Kyiv).
15. Shkvarina, T. M. (2008). *Anhliiska mova dlia ditei doshkilnoho viku. Prohrama. Metodychni rekomendatsii* [English language for children of preschool age. Program. Methodological recommendation]. Kyiv: Shkilnyi svit.

Svitlana Vasilieva,

PhD in Pedagogy

Institute of Problems on Education of the NAES of Ukraine,

Kyiv

Victoria Lutsenko,

Institute of Problems on Education of the NAES of Ukraine,

Kyiv

FEATURES OF THE FUNCTIONING OF FOREIGN LANGUAGE DIGITAL ENVIRONMENT IN INSTITUTIONS OF PRESCHOOL EDUCATION

Abstract. *The article highlights the relevance and demand for studying the peculiarities of the functioning of a foreign language digital environment in institutions of preschool education, which provides pedagogical support for parents of preschool children with didactic materials.*

The purpose of the article is to highlight the peculiarities of the functioning of the digital foreign language environment in institutions of preschool education.

During the scientific search, a set of methods was used: bibliographic, analysis, and synthesis to study psychological and pedagogical literature, observation, and questionnaires to identify and determine the peculiarities of the functioning of the foreign language digital environment in institutions of preschool education.

The research results have shown that the general need of parents for the foreign language development of preschool children was established based on the learned experience of the operation of English language classes in institutions of preschool education.

The functions (communicative, informational, developmental, creative, coordinating) of the foreign language digital environment of institutions of preschool education within the framework of the Concept of Education of Children and Youth in the Digital Space (2021) have been determined.

Attention is paid to the content, organizational, and technological components of the foreign language digital environment in institutions of preschool education. Informative and target, procedural, control and evaluation criteria are selected for the declared components; prognostic, communication, and activity criteria; modular, external and internal criteria and their indicators are characterized.

Emphasis is placed on the readiness of teachers to stay together in a foreign language digital environment of institutions of preschool education which involves the consensus of goals, intentions, opportunities, and actions that create the integrity of the educational process between all teachers.

Support at the state level for the functioning of the foreign language environment in institutions of preschool education within the framework of the draft Law "On the use of the English language in Ukraine" No. 9432 dated 07/20/2023 was considered.

Highlighted functions (communication, information, development, creativity, coordination); components (content, organizational, technological components); readiness of teachers to stay together in the foreign language digital environment of institutions of preschool education, the need to implement an invariable component to Basic Component of Preschool Education, which includes the educational direction "Child's Speech. English Language" and the implementation of appropriate steps that will contribute to the implementation of the specified direction in the conditions of institutions of preschool education determined the specifics of the functioning of the foreign language digital environment in institutions of preschool education.

Key words: *preschoolers, institution of preschool education, foreign language digital environment, teachers, pedagogical support of parents, digital educational environment, digital educational content.*

Стаття надійшла до редакції 12.08.2024.
Стаття прийнята до публікації 21.08.2024.